

DUCHOVNÉ OZVENY

ročník XI.
August
2008

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours
Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

číslo 8

Strecha a posvätno

- Ako dlho opravuješ tento kostol? –
spýtal sa kamarát.

- Osem rokov. – odpovedal som.

- Hm, ľudia si zväčša
myslia, že sa to dá
urobiť hneď. Príde
firma a všetko je
vyriešené. A si ešte
kňaz či stavbár? –
pokračoval v premýš-
ľaní i otázkach.

- Asi ani celkom
neviem. Niečo medzi
kňazom, stavbárom,
údržbárom...

- A teraz čo idete
robiť?

- Strechu. Vymeniť krytinu a opraviť
poškodené veci na krove. So strechou sme
sa hrali ako s bábätkom, snažili sme sa ju
ošetriť tak, aby vydržala. Nemali sme pe-
niaze na to, aby sme začali opravu kostola
od strechy. Ale po víchroch minulý rok,
keď nám spadla krytina veže, musíme ísť
aj do práce, ktorú som akútne neplánoval.

- ...

kostolná strecha

Tá chvíľa, spomenutá v rozhovore, je tu.
Od začiatku augusta ideme na strechu
farského kostola. Teraz už musíme.

Je jedna kniha s veľavýznamným názvom:
Cirkev ako prístrešie pre dušu. Nie je to
romantický opis, ale popis faktov, s ktorý-

mi sa dnes na poli vie-
ry stretávame. Predsa
však z toho zaznieva
veľká výzva po tom,
čím by cirkev mala byť
– prístreším pre dušu.
A tak pozerám na našu
strechu, aj napriek to-
mu, že jej oprava nie je
kňazská práca, a veľmi
si prajem, aby bola
symbolom i modlit-
bou: Aby naša miestna
cirkev bola miestom pokoja, solidarity,
odpustenia, životaschopnosti. Toto všetko
bude závisieť nie od mužov na streche
(im, ale aj tým dole veľmi ďakujem za
ochotu a pomoc, rovnako ako všetkým,
ktorí sa podieľate na tomto diele inými
formami), ale od nás všetkých.

Pekný zvyšok prázdnin praje Peter Cibira.
foto: Peter Spusta

Duchovná obnova v našej farnosti

*V týždni od 11. do 17. februára sa u nás konala duchovná obnova. Téma bola: Sedem hlavných hriechov
Prinášame ďalší z príhovorov:
Téma: **OBŽERSTVO**, pán farár
Daniel Lukačovič – Dolné Orešany.*

Bratia a sestry,

budeme hovoriť na tému obžerstvo, ale skôr by sa dnes dalo povedať na tému: nemiernosť. Nemierni môžeme byť nielen v jedle a pití, ale aj v užívaní všetkých vecí, prostriedkov a darov, ktoré nám dáva Boh.

Rozmýšľal som, kde začať túto tému. Možno pripomenutím, že hlavným sa nazýva nie preto, že je najťažším, ale že sa okolo neho sústreďuje aj množstvo iných hriechov. To slovo je odvodené od slova „caput“ čiže hlava, pôvod, príčina. Niektorí ho nazývajú kardinálny – nie preto, že by tieto hriechy mali kardináli – ale preto, že z neho akoby vychádzali aj iné hriechy, okolo nich sa otáča ľudský život, ktorý je hriechom poznačený.

Keď čítame v Biblii, ako človek zhršil, vidíme, že ho zlákal niečo príjemné. Samotná vec nemusí byť zlá vo svojej podstate, ale úmysel a spôsob užívania, keď nemierno, veľmi povrchno užívame či jedlo, či nápoj, alebo iné prostriedky nášho života – to je zlé. Musíme sa práve z tohto pohľadu pozrieť na všetky veci, ktoré nás obklopujú. Začnem tým, čo je bežné, o čom sa rozprávame.

Keď sa stretnú dve ženy, jedna druhej sa zvyčajne spýta: „Čo si varila? Bolo to dobré? Chutilo to? V televízii máme kanál, ktorý hovorí čisto len o receptoch. Aj v reklame nám ponúkajú recepty,

kvalitné, dobré výrobky. Ale musíme si dávať pozor na jedno: aby nám naše srdcia neotŕželi obžerstvom a opilstvom, lebo môže prísť deň, keď zistíme, že sa venujeme len tomuto. A to je koreň tohto hriechu – pôžitkárstva. Toho, čo už v Starom Ríme zažívali ako Lukulské hody, alebo ako v stredoveku hodovali bohatí na hradoch a kaštieloch pri štyridsiatich chodoch, a chudobní boli hladnými. Nechcem však hovoriť len o histórii. Keď si okolo Vianoc, alebo Veľkej noci – v našej dobe – otvoríme časopisy, častokrát tam čítame o tom, že sú to sviatky, kedy sa mnoho ľudí prejedá. Prečo je to tak?

Aby sme správne pochopili aj tento postoj voči jedlu a iným darom, ktoré máme od Pána Boha, aby sme ich správne vedeli užívať. Musíme si uvedomiť, čo zistil a hovorí svätý Augustín: Naše ľudské srdce je nespokojné, pokiaľ nespočinie v Bohu. A na druhej strane zistil, že každá neresť je vlastne nezriadeným užívaním týchto darov. Svätý Augustín bol pohanom a práve z pohanstva vychádzajú tieto myšlienky: mať, užívať a niečo znamenať. To všetko nás láka, lebo je to prirodzené. Žijeme v tomto ľudskom svete a preto aj mnohí, čo sa týka zdravia, keď si chcú udržať líniu, preháňajú v týchto veciach, uprednostňujú to, čo je hmotné, čo môže uspokojiť naše chuťové bunky, čo je príjemné a ani nezistíme, ako sa dostaneme do nejakého vleku. Čítal som články o tom, ako ľudia aj dnes, tak ako kedysi za starých čias, jedia kvantá jedál, ale nehodnotných. Aj keď máme delenú stravu a môžeme jej zjesť viac, sú to neraz vlastne nekvalitné výrobky a je to zamerané na to, aby človek viac jedol. Alebo tiež tzv. light výrobky: Je to neraz len napodobenina, aby to vyzeralo tak, že si neuškodíme, ale na druhej strane je to nastavené tak, aby sme čím viac konzumo-

vali toho, čo nám niekto ponúka ako svoj výrobok (na čom zarába).

A tak by sme si mali na prvom mieste uvedomiť, že nežijeme preto, aby sme jedli. Život ako jedlo a užitie si často podsúvajú hedonistické kultúry. Aj tá naša. Cesta záchranu nie je však užívať bezhlavo, bez rozmyšľania, ale úprimne, čisto, hlboko a duchovne žiť. To nám pomôže prekonať aj iné veci. Takto byť upriamený, nie je jednoduché. Lebo stačí napríklad nejaká choroba a my sa vtedy nedokážeme ani modliť. Alebo keď nás trápia bolesti, môže sa človek sústrediť na niečo? Alebo, keď je človek hladný - a takto žije veľká časť ľudstva - oproti našim krajinám, kde zažívame obezitu, nadmieru v užívaní toho, čo človeka ničí - môže myslieť na podstatné veci? Jeden, aj druhý extrém nám škodí. Preto je uprostred čnosť: miernosť. Ona je vyváženosťou. Pripomína nám, čo je podstatné.

Svätý Tomáš Akvinský hovorí o piatich charakteristikách nemiernosti, ktorú nazývame obžerstvo. Hovorí takto: konzumujeme veci priskoro, ešte možno nie je čas, ale akosi nás núti náš žalúdok, alebo je to určitý rytmus nášho života. Príliš náhodne, priveľa, túžobne - očakávame, že nás to uspokojí a konzumujeme príliš slastne. A toto sa netýka len potravín, jedál, nápojov, nikotínu, či kofeínu, ale aj iných návykových omamných látok.

Modernou chorobou je návyk s názvom workoholizmus. Človek si navykne a v dnešnej dobe mnohí bežne pracujú skoro 24 hodín denne - a viacej času venujú práci ako rodine.

Tak ako aj človek, ktorý viacej času venuje svojej línii, veľa skonzumuje, ale potom všetko dostáva von zo svojho tela, lebo sa obáva o svoju nadváhu. To je choroba s názvom bulímia a trpia ňou najviac v krajinách, kde je blahobyt.

My sa však nepostíme len preto, aby sme chránili svoje telo pred chorobami a nezdravou výživou, ale robíme to preto, že chceme posilniť ducha. Totiž nehľadiť len na vonkajšie, alebo len na hmotné veci, znamená upriamiť svoje srdce k Bohu. Ktosi o pokání povedal, že nerestí a zlých náklonností sa dokážeme zbaviť jedine tak, že pohliadneme na Krista. Ten, ktorý hovorí: „nielen z chleba žije človek“, ten, ktorý hovorí, že Božie slovo je pre nás posilou, ktorý nám dáva Chlieb života nám ukazuje, že naše srdce bude naozaj spokojné až vtedy, keď spočinie v Bohu. A všetko iné, čo človek konzumuje, alebo zažíva a prijíma - často aj nemierne, lebo sa nevie ovládať a zhodnotiť správny postoj a situáciu - je veľakrát na škodu. Čiže, nehľadajme len príjemné, lebo tým zabíjame seba a škodíme aj blíznym. Koľko alkoholikov rozvracia svoje rodiny, koľko závislých ľudí kradne a škodí spoločnosti a všetkým okolo!

Niektorí povie: „A čo Ježiš? Aj On chodil na hostiny a hodoval.“ A to mu aj farizeji vyčítali. Ale prečo tam bol? Aby sa uspokojil? Aby myslel na seba? Či neprišiel preto, aby myslel na nás všetkých, aby nám ukázal, že Boh sa stará o nás, má o nás záujem. A to je to dôležité, čo by sme mali vedieť - tak ako Pán Ježiš vyčítal Marte - či sa aj my príliš nestaráme o mnohé veci vonkajšie a pritom nám to podstatné uniká. Lebo aj stolovanie je na to, aby sme sa stretli, aby sme v príjemnom prostredí privítali tých, ktorí prichádzajú. To jedlo nie je to najdôležitejšie. Dôležité je, aby sme sa stretli ako človek s človekom, aby sme si uvedomili, že sme stvorení na Boží obraz, aby sme si našu dušu spoločne pozdvihli k Bohu. A potom budeme správne chápať to, čo užívame v jedle, v nápoji, v prostriedkoch nášho

(dokončenie na 5. strane)

Téma:**Reč symbolov v liturgii**

Mnohí si ešte pamätáte, ako sa po revolúcii zhadzovali červené hviezdy. Taká hviezda predsa nikomu nemohla škodiť. A predsa sa to masovo robilo. Väčšinou asi vieme, že niektoré znaky sú zakázané zákonom. Opäť, mŕtvy znak niečoho, a predsa sa dostane až do trestného zákona.

To všetko preto, že symboly majú svoju reč. Materiálne môže ísť len o kúsok plechu, dreva, spreju, ale ony niečo hovoria. V tom je ich problém či podstata.

Symboly – bez toho, aby sme si to uvedomovali – používame stále. Či je to zovretá päť, či je to podanie ruky, či je to amulet na retiazke... A ony stále aj hovoria, len niekedy si ich reč neuvedomujeme.

Kto vie „počúvať“ ich reč, často sa dozvie viac, ako vedia vypovedať slová. Veľmi starý páter, mních, keď prenášal hrnček s horúcou vodou zo sporáka na stôl, sa na konci svojej činnosti zabudol a povedal: Amen. Prežíval takúto jednoduchú vec ako modlitbu, ako symbol toho, čo mu bolo darované a čo ešte dokázal urobiť.

Veci, ktoré robíme v kostole, sú pretkané neveriteľným množstvom symbolov. Keby sme ich vedeli čítať a počúvať, boli by pre nás modlitbou bez slov, modlitbou, ktorá nás naladí na vlnu pokoja a sústredenia. Preto niekoľko postrehov na pokračovanie o tom, čo sa skrýva za symbolmi liturgie v kostole.

Pri vstupe do kostola nás čaká svätená voda. Je to pozostatok z dôb (asi predovšetkým z Ríma), keď ľudia chodili po prašných cestách a pri vstupe do domu niekoho váženého sa najprv na nádvorí obmyli vodou. Pri prenesení (symbolic-

kom) tohto zvyku do kostolov to znamenalo očistu nie od prachu na tele ale na duši. Očistu od všetkého, čím sme sa vo svete zašpinili. Ide o vzbudenie vedomia, že v chráme chceme byť čisti i osviežení, nastavení na Toho, kto nás k sebe pozval.

Dnes to nerobíme umývaním, ale znakom kríža (prežehnaním). Pravou rukou sa dotýkame hlavy, potom brucha, ľavého a potom pravého ramena. Tento symbol môže byť preložený viacerými spôsobmi – do očisty i osvieženia vedome zahŕňam svoju myseľ (rozum), svoje telo, svoje podvedomie (ľavé rameno) i svoju činnosť (pravé rameno). Tí, ktorí by chceli ísť hlbšie cestou symbolov, by asi objavili, že takéto prežehnanie je modlitbou, aby moja myseľ nebola vypočítavá a chladná, že brucho je symbolom vitality a sexuality, a teda v prežehnaní je to prosba, aby Boh očistil môj život i moju lásku, ľavá strana znamená ženský princíp (princíp srdca) a pravé rameno je znakom mužského princípu (konania a činnosti). Iný preklad reči tohto symbolu môže byť, že vytváram priamku medzi nebom a zemou (moje smerovanie k Bohu), ale aj medzi ľuďmi (priamka cez ramená) – teda môj život je a má byť orientovaný oboma smermi. Zažil som ľudí, ktorí sa už pri tomto geste vedeli tak sústrediť, že v jednej chvíli prechádzali do pokojného a hlbokého sústredenia.

Pri vstupe do vnútra kostola si kľakáme smerom k bohostánku. Pokľaknutie je pravdepodobne stredoveký symbol. Vtedy ľudia pred panovníkom nevedeli inak prejavíť svoju úctu a oddanosť ako pokľaknutím. Opäť sa to prenieslo do kostolov – s vedomím, že si kľakáme pred Najvyšším Pánom a Priateľom, ktorému chceme byť oddaní. Ak to domyslíme, potom aj takéto pokľaknutie je modlitbou, naladením a sústredením na to, že sme pred Bohom.

Sila rozhovoru

Vždy, keď sme niečo vyviedli rodičom, vedeli sme, akú „odmenu“ od nich dostaneme.

Keďže otec chodil na týždňovky, výchova detí zostávala na mame. A tá sa veru vedela o výchovu neposlušník postarať. Pamätám si, ako nám vedela do duše povedať, čo si o celej veci myslí. Vtedy som ju prosila - „Mami, daj mi radšej zaucho, a nerozprávaj o tej záležitosti toľko!“ A ona na to: „Zauchu priletí veľmi rýchlo, prekvapí teba aj mňa – a bude nás mrziť obe. Po čase ňa zabudneš, otrasieš sa a znovu sa môže niečo podobné stať, alebo si ho budeš navždy pamätať. A to nechcem. Chceme, aby si sa podobným situáciám vyhýbala a správala sa tak, aby ťa nemuselo nič mrziť.“ Neskôr som pocho-

pila, že tie rozhovory naozaj viedli k tomu, že sme najprv rozmýšľali a potom konali. Priznávam sa, že sa mi v živote stalo, že som uštedrila zopár „výhovných“ zaúč. Mrzia ma dodnes, ale v danej situácii som nerozmýšľala, myslela som si, že som konala správne. Ale boli výchovné? Podľa Makarenka – desať výchovných slov je účinnejších ako jedno zaucho. Ale kde v tej rýchlosti zobrať tých desať slov? Možno sa zhlboka nadýchnuť a rátať do desať, kým prvý hnev odíde? Šťastná to povaha! Stačí vcítiť sa do duše previnilca – a aj previnilca do našej duše – a nájsť spoločnú reč. Rodičom sme vyrástli, vyleteli z rodného hniezda. Ale na tie mamine výchovné rozhovory do smrti nezabudnem. A dúfam, že ani moje – dnes už dospelé deti.

Anna Oravcová

OBŽERSTVO (dokončenie)

života, ako najšť primeranú mieru, spravodlivosť v postojoch voči všetkému a zamerať svoj život k Bohu. Nedráždime svoje chute. Nehľadáme len to, čo je nám príjemné, lákavé, čo nás štekľí, ale budme ľuďmi, ktorí hľadajú to, čo naplňa človeka, čo je jeho zmyslom a podstatou.

Svätý Augustín hovorí, že každá neusporiadaná žiadosť pramení zo zvrátenej vôle. Keď je žiadosť vyhovená, vytvára sa návyk a keď je návyk, ktorý nie je pod kontrolou, stane sa nutkaním, ktoré nás celkom ovládne. A tak usporadujeme svoje žiadosti, nasmerujeme ich tým správ-

ným smerom, aby sme všetko to, čo užívame, užívali s mierou, aby to slúžilo na oslavu Božiu, pre našu spásu a pre pomoc aj iným. Aby sme tak poznali, že nielenže sa máme chrániť hriechu nemiernosti, obžerstva, opilstva, užívaním iných prostriedkov nad mieru, ale že máme budovať tú čnosť, ktorá nás vedie k triednosti a užívaniu darov takým spôsobom, aby to bolo raz pre nás všetkých ako odmena. Lebo Boh nás takto stvoril. A naozaj, nespokojné je naše srdce, pokiaľ nenájde tú pravú a večnú hodnotu, ktorou sa nasýti a bude spokojné raz navždy.

Amen.

Reč symbolov v liturgii (pokračovanie)

Ak si nemôžeme normálne pokľaknúť na jedno koleno (či je príčinou úzka sukňa, či biele nohavice, či boľavé kĺby...), potom stačí len postáť a trochu sa ukloniť. Je to vždy lepšie, ako urobiť nejaký zvláštny gymnastický výkon, ktorý

je všetkým iným, len nie modlitbou úcty. Platí tu pravidlo: Kto si môže pred Bohom vzpriamene pokľaknúť, môže pre ním vzpriamene aj stáť. Pravidlo, ktoré je tiež symbolickou rečou s viacerými možnosťami prekladu.

-pc- (pokračovanie nabudúce)

Seniori na turistike

Je 18. júna 2008.

Štyridsaťpäť členov Jednoty dôchodcov Slovenska zo Suchej nad Parnou v to ráno sústredene pozerá na zamračenú oblohu – bude, alebo nebude pršať? Vybrali sa na okresný zraz turistov, ktorý sa koná v Častej, na zámku – a pod zámkom – Červený kameň. Autobus nás priviezol na miesto určenia, kde nás vítal prípravný výbor a hneď nás rozdeľovali do kategórií, podľa dĺžky trasy. Na lúke pod zámkom sa nás zišlo skoro 600 ľudí z okresu Trnava, prišli aj záujemcovia zo zahraničia – z Čiech, Nemecka.

Niektorí účastníci, aj z našich radov, sa turistického zrazu zúčastnili po prvý raz, tak sme si vybrali najkratšiu trasu – 3 km. Neboli sme sami, bolo nás najviac. Šesť a 12 km trasy absolvovali tí najodvážnejší účastníci. Trasy viedli malebnými zákutiami Malých Karpát, lesnými cestičkami, lesom. Slniečko sa nakoniec vydriapalo spoza mrakov, pochod mohol začať. V príjemnej pohode, družných rozhovorov, sme prišli na miestnu Kalváriu, kde sme si oddýchli, posilnili sa. Cestou späť sme navštívili rodinnú hrobku Pálffyovcov, posledných majiteľov zámku. Na hradnom nádvorí sa mnohí pozreli na cvičenie sokoliarov a prezreli si novovybudovanú francúzsku záhradu (i s pávmi).

Po skvelom obede a oddychu v parku, kde hrala kapela Dodo, bola naplánovaná prehliadka zámku. Obdivovali sme zrekonštruované priestory zámku, nábytky, obrazy, staré zbrane, predstavovali sme si život panstva v tej dávnej dobe. Vonku bolo teplo, v zámku príjemne, v pohode sme pokračovali v rozhovoroch so známymi pod storočnými

lipami. Kto chcel, mohol si zatancovať pri hudbe už spomínanej skupiny Dodo.

V podvečerných hodinách predseda Okresného výboru Jednoty dôchodcov Slovenska v Trnave turistický zraz ukončil. V dobrej pohode sme sa vybrali domov, no nemohli sme obísť pekára v Častej, kde sme vykúpili (a nielen my) čerstvé pečivo, chlieb.

Domov sme priniesli nielen dobrú náladu a vôňu chleba, ale aj chuť na ďalší turistický zraz o rok.

Dovidenia na ňom, seniori!

Anna Oravcová

ilustračné foto: Peter Spusta

Spomienky našich rodičov

Moja milá Vlčia dolina 5

Vilma Poloncová, rod. Cisárova

S takto očisteným znom sa chodilo mlynárovi pánovi Pilárikovi do mlyna, odkiaľ sa potom odvážala najkrajšia hladká a hrubá múka, ražné otruby pre dobytok a potom sa už mohli piecť osúchy, chlieb a výborné koláče. Bola to zaslúžená odmena. Pomáhaním pri žatve si chudobnejší ľudia zarábali na živobytie.

Žatva však nebola len o práci ale aj o veselí, speve a detských hrách spojených so žatvou. Ako deti sme preskakovali cez snopy, hrali sa v nich na schovávačku. Na rukách sme plietli špagátmi rôzne vzory. Vtedy tiež boli krásne, biele, guľatučké kamienky, s ktorými sme sa hrávali tak, že

sme ich po štyroch kládli na zem. Jedným sme hádzali hore do vzduchu a kým dopadol museli sme kamienok zo zeme zdvihnúť. Kto prvý vyzbieral zo zeme kamienky, bol víťaz. Bola to zaujímavá hra, plná kriku a spevu.

Dnes už nevidno také kamienky. Boli to veľmi šťastné detské roky, plné života, smiechu a radosti, ku ktorej nám stačili obyčajné kamienky a špagáty. No pri žatve sme museli aj pomáhať. Nosili sme žencom napoludnie obed a v hlinených krčiažkoch vodu.

Robili sme to s radosťou, lebo sme vedeli, že onedlho nám mamičky z čerstvej múky upečú mäkučký ražný chlieb a neskoršie i makové koláče a pagáčiky. Všetky tieto pochúťky sa piekli v peci. Pec bola veľká oblúkovitá diera v stene, ktorá sa vykurovala raždím na určitú teplotu. Potom sa dočistúčka vymietla a drevnou

Polia s obilím pred žatvou.

guľatou lopatou sa chlieb vložil do pece. Tam sa krásne upiekol. Po vybratí chleba z pece sa v nej zasa piekli osúchy na plechoch. Najčastejšie kmínový s cesnakom, oškvarkový a chlebový. To bola pochúťka. Žiadna torta so šľahačkou, čo vtedy nebolo, sa im nevyrovná. Žiadna trúba nedokáže dať takú vynikajúcu chuť a vôňu výrobkom ako pec. Žilo sa vtedy zdravšie, dobré domáce mlieko, maslo, tvaroh, múka, ba i tá hydina boli zdravšie a chutnejšie ako teraz. A tá srvátka! To bol bezchybný nápoj. Bol z toho, keď sa doma mútilo mlieko na maslo a zostali v srvátke kúsky masla - ó tá chuť! To sa nedá opísať, ale priam labužnícky vychutnávať. Každý večer sme dostali hrnček mlieka a krajec ražného chleba a hajdy spať. Vráti sa to ešte? Ktovie.

Jeseň

Je čarovným obdobím roka, keď príroda hrá všetkými možnými farbami. Od žltej, zelenej, oranžovej cez hnedú, fialovú a to všetkými ich odtieňmi. Je to tiež obdobie zberu úrody, najmä ovocia, zeleniny a hrozna.

Zima

Má tiež svoje neopakovateľné čaro. Najkrásnejšia je vtedy, keď sneh a mráz postriebria všetky stromy aj kríky. Keď strechy domov prikryje biela perina snehu. Vyznačuje sa tiež sviatkami osláv narode-

nia Ježiša - Vianočnými sviatkami. V čase Vianočných sviatkov chodili deti aj dospelí spievať vianočné piesne pod oblok všetkým susedom a známym. Pamätám sa, keď Gusto Dudek hral na mandolíne a jeho manželka Anna pekne spievala vianočné piesne. Kedysi sa ľudia viacej stretali, vážili si jeden druhého, pomáhali si vždy, keď to bolo treba. Jednoducho povedané, život bol vtedy ťažší, ale veselší a krajší. Ľudia boli voči sebe oveľa milší a súdržnejší ako teraz.

Vlčia dolina je zvláštna svojou dlhou polohou. Vyznačuje sa tiež božským tichom a ľúbezným spevom vtáctva. Nie je husto osídlená. Domy sú od seba vzdialené niekoľko desiatok metrov. Pôda medzi domami sa využíva na sadenie zemiakov, obilia a kvetov, čo je ktorému človeku milšie a potrebnejšie. Pri prechádzke Dolinou, je si čo obzerať. Je tu veľmi veľa zelene a ľudia sa sem akosi začali sťahovať. V súčasnosti je tu už veľa chatárov. Niektorí bývajú až celkom hore nad dolinou, odkiaľ je krásny výhľad do ďalekého okolia. Vždy je tu čosi pekné. Pekné rána s východom slnka a spevom vtáctva. Poľudnie sa vyznačuje horúcim slnečným žiarením a večer prekrásnym spevom vtáctva pri zapadajúcom slnku. Potom nastáva ticho k odpočinku a premýšľaniu nad celodennou prácou. Len slávik často do noci veselo zaspieva, akoby človeku prial dobrego spánku a sily do nového dňa.

Musím tiež podotknúť, že Vlčia dolina nie je len rajom na zemi, ale aj ona zakúsila svoje. Prešla viacerými prírodnými katastrofami.

Po ukončení II. svetovej vojny sa cesty vo Vlčej doline začali meniť k horšiemu. Pekné, rovné, trávnaté cesty sa príchodom novousadlíkov začali premieňať na hrboľaté. Prichodzí ľudia tu denne, za každého počasia chodili na koňoch, kra-

vách a voloch, ktoré aj za pomoci búrok túto cestu postupne zdevastovali. Časom sa veru nedalo stupiť na suchú zem, ale aj tak museli dolinári denne chodiť do práce a deti do školy.

Tu mi nedá spomenúť jednu udalosť, ktorá sa skutočne stala: „Pán doktor Morvaj, ktorý práve v Suche nad Parnou nastúpil svoju prax (ešte nemal auto) bol prizvaný do Doliny k pacientovi s vysokou teplotou. Avšak vo svojich pekných poltopánkach pre vysokú vodu nemohol prejsť do Doliny. Tak sa vybrali spolu so strýkom cez árendy, kde však bolo tiež miestami po kolená vody a tak ho musel strýko preniesť cez tú vodu na chrbte, aby sa len dostal k pacientovi. Bolo to i k plaču i k smiechu. Mali vraj šťastie, že obaja nespadli do vody.“

Našou Vlčou dolinou sa prehnalo niekoľko takýchto búrok. V roku 1956 bolo to v jeden utorok a v stredu, keď od Klčovian sa prihnala silná búrka. Po oba dni o druhej hodine poobede. Voda sa valila po doline ako rieka veľkou rýchlosťou, vo výške 40 cm. Tak zlovestne hučala, až mráz behal človeku po chrbte. Brala so sebou všetko čo jej stálo v ceste. Brala ploty, vozy až po Suchovskú hradskej cestu, kde sa napokon trochu stišila. Priplavila do Doliny veľa hliny a piesku. Vtedy Márii Hečkovej udrela do domu, ktorý zostal zatopený nielen vodou, ale i pieskom a blatom. Bolo to strašné. Našťastie sa aj vtedy našli ľudia, ktorí jej pomohli, ako sa dalo.

V záhrade naproti p. Hečkovej od nepamäti vyvierala voda, ktorá tiekla po pravej strane Doliny až ku hradskej ceste. Táto voda tiekla kedysi celý rok, no neskôr už len cez leto a my, ako deti, sme si tam máčali nohy a husi sa tam celé dni kúpali. V tejto záhrade bývalo toľko vody, že sme sa tam člnkovali v koryte. Bolo to

smiechu a radosti keď sme sa s korytom prevrátili a nemohli sme sa z vody dostať von, lebo sme sa stále viac zabárali do premoknutej zeme. Ešte aj teraz, keď padne veľa zrážok, voda rýchlo stúpa a letí dolu dolinou.

Pamätám sa na deň, keď som mala 13 rokov. Bolo to v r. 1933. Vtedy bola krásna úroda ovocia a hrozna. V tom čase tiež práve prebiehali veľké manévry. Od Trnavy cez celé Šelpické pole až po nás vo Vlčej doline. Odrazu o tretej hodine poobede sa dohnala taká silná búrka aj s kamencom, že zbila všetku tú krásnu úrodu. Všetko to ovocie a hrozno ostalo na zemi, ba ešte aj koly a šteky z viniča boli pováňané. Bolo to k plaču. Celoročná namáhavá práca bola za niekoľko pár hodín zničená. Búrka tiež vojakom povyvracala stany, potrhala drôty, poprevracala vozy a kone sa od ľaku rozutekali. Nikdy nezapudnem, ako veľmi som sa vtedy bála. Po tejto búrke sme zachraňovali čo sa dalo. Hrozno sme po zrníčkach zbierali zo zeme, omývali sme ho vodou a čo sa dalo sme oprešovali.

No, aj takáto vedela byť naša krásna Vlčia dolina.

Vlčia dolina

Od mojich starých rodičov, ktorým to rozprávali ich starí rodičia viem, že názov Vlčia dolina vznikol nasledovne:

Od Klčovian nad našou i Ružovou dolinou sa tiahol široký, dlhý pás hustého lesa, ktorý viedol až ku Karpatom. V tomto tmavom lese sa zdržiavali vlci, ktorí najmä v noci zavýjali a tiež často prichádzali až do doliny. Na základe toho ľudia pomenovali túto dolinu Vlčou dolinou a tento názov pretrváva už veľmi dlhé a dlhé roky.

A ešte niečo na dlhšie zamyslenie a uváženie:

*Sú také dni,
keď sa obyčajné chvíle menia
na neopakovateľné okamihy.*

*Keď sa sny stávajú skutočnosťou,
dni, čo zanechávajú
len krásne spomienky.*

Moji milí čitatelia,

myslím, že už budem musieť pomaly končiť s písaním. Prosím o prepáčenie ak by niečo nesedelo alebo ak by som niekoho nedopatrením urazila.

Vďaka a spomienka nech zostane na všetkých ľuďoch, čo tu v Doline žili a pracovali.

Vďaka a spomienka nech zostane na tých ľuďoch, ktorí svojou vzdelanosťou povzniesli meno našej Vlčej dolina a Sučej nad Parnou.

Prajem všetkým tým, ktorí tu zostanú ďalej žiť a ktorí sem ešte len prídu žiť veľa, veľa zdravia, Božieho požehnania, veľa citu a odpúšťania voči sebe navzájom. Veľa krásnych slnečných dní v kruhu svojich rodín. Veľa radosti z vtáctva a toho

ticha v Doline, čo obšťastňuje dušu i srdce človeka. Želám sebe aj Vám, aby ste milovali tento kraj a milovali prírodu a tešili sa z každej maličkosti, či slnko svieti, či prší, či padá sneh a či je mráz, lebo každý deň nám musí byť milý, lebo v ňom žijeme.

Sú také dni, keď sa obyčajné chvíle menia na neopakovateľné okamihy. Keď sa sny stávajú skutočnosťou. Dni, čo zanechajú len krásne spomienky.

Ďakujem, že som s Božou pomocou popísala moje pamäti.

Ďakujem Vám, za milú pozornosť pri čítaní mojich pamätí, ktoré som písala pri plnom rozume a zdraví.

Vilma Poloncová
Vaša Vilma Poloncová
rodená Cíсарová

fotografie z archívu autorky

pozn. red.: Všetky práva patria autorke článku. Šírenie a rozmnožovanie je možné len s jej súhlasom. Uverejnené s jej láskavým dovoľením.

Apoštolát modlitby na mesiac august:

- **Všeobecný:** Aby ľudská rodina vedela ako rešpektovať Boží plán pre svet a tak si lepšie uvedomila, akým veľkým Božím darom je pre nás stvorenie.
- **Misijný:** Aby sa odpoveď Božieho ľudu na poslanie a povolanie k svätosti povzbudzovala a živila starostlivým rozlišovaním darov a s neustálou oddanosťou duchovnej a kultúrnej formácii.
- **Úmysel KBS:** Aby sme Kristovu blahozvesť šírili za každých okolností, ako to robil svätý Pavol.

DUCHOVNÉ OZVENY

Farský mesačník

Vychádza poslednú nedeľu
s dátumom nasledujúceho mesiaca.

Vydáva Rímskokatolícka cirkev,
farnosť Suchá nad Parnou, č. 431,
PŠČ 919 01. Tel.: 033 / 55 80 144.

šéfredaktor: Mgr. Peter Cibira,
administrátor

grafická úprava: Ing. Peter Spusta
e-mail: spusta8@mail.t-com.sk
náklad: 400 výtlačkov

S povolením Arcibiskupského úradu
v Trnave, dňa 3.8.1998, č. 2663/98
Registrácia MK SR, č. 1/2001
ISSN 1337-5849

Cena: dobrovoľný príspevok

júl v našej farnosti

Zosnulí:

+16. 7., Ľudovít Debrecký, Zvončín, 82.r.

Pokrstení:

*14. 7.1975, Miloš Okruhlica, Suchá

* 3. 9.1981, Marián Žitniak, Suchá

*30. 5.2008, Samuel Čuperka, Suchá

Sviatosť manželstva uzavreli:

28. 6., Peter Virág a Lenka Tomašovičová

Výročia, významné cirkevné akcie

6.8.

výročie smrti pápeža Pavla VI.
(1978)

24.8.

biskupská vysviacka
Mons. kardinál Ján Chryzostom
Korec, SJ, emeritný biskup (1951),
Nitra

25.8.

sviatok blahorečeného mučeníka
rehoľného kňaza
Metoda Dominika Trčku

30.8.

výročie posviacky
katedrálneho chrámu v Trnave

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužby na august

(Rozpis sv. omši je orientačný, rozhodujúce sú farské oznamy)

Sv. omše v týždni

18.00 - Suchá - utorok až piatok;

17.00 - Košolná - streda

17.00 - Zvončín - štvrtok

Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

1. augusta - 1. piatok v mesiaci

18.00 - Suchá

3. augusta - 18. nedeľa v Cezročnom období

18.00 - Zvončín, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 - Košolná

10. augusta - 19. nedeľa v Cezročnom období

18.00 - Košolná, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 - Zvončín

15. augusta - Nanebovzatie Panny Márie

18.00 - Suchá, vo štvrtok, platná na sviatok

7.30 - Zvončín;

17.00 - Košolná; 18.00 - Suchá

17. augusta - 20. nedeľa v Cezročnom období

18.00 - Zvončín, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 - Košolná

24. augusta - 21. nedeľa v Cezročnom období

18.00 - Košolná, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 - Zvončín

31. augusta - 22. nedeľa v Cezročnom období

18.00 - Zvončín, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 - Košolná

August 2008

Cezročné obdobie

Pi 1 Alfonz Mária de Liguori, biskup, uč. Cir.

So 2 Euzébius Vercellský, bisk. (Porciunkula

Ne 3 18. nedeľa v Cezročnom období

Po 4 Ján Mária Vianney, kňaz

Ut 5 Výročie posvätenia Hlavnej
mariánskej baziliky v Ríme

St 6 Premenenie Pána

Št 7 Sixtus II., pápež a spol., mučeníci

Pi 8 Dominik, kňaz

So 9 Terézia Benedikta z Kríža, rehoľ., muč.

Ne 10 19. nedeľa v Cezročnom období

Po 11 Klára, panna

Ut 12 Jana Františka de Chantal, rehoľníčka

St 13 Poncián, pápež, Hypolit, kňaz, muč

Št 14 Maximilián Mária Kolbe, kňaz, muč.

Pi 15 Nanebovzatie Panny Márie

So 16 Štefan Uhorský

Ne 17 20. nedeľa v Cezročnom období

Po 18 Helena

Ut 19 Ján Eudes, kňaz

St 20 Bernard, opát, učiteľ Cirkvi

Št 21 Pius X., pápež

Pi 22 Panna Mária Kráľovná

So 23 Ružena Limská, panna

Ne 24 21. nedeľa v Cezročnom období

Po 25 Ľudovít, kráľ

Ut 26 Anastáz, mučeník, patrón hercov

St 27 Monika

Št 28 Augustín, biskup, učiteľ Cirkvi

Pi 29 Mučenícka smrť Jána Krstiteľa

So 30 Erik, kráľ

Ne 31 22. nedeľa v Cezročnom období